

presset på for at få Kommissionen til bare at foretage sig noget, og det er dybt beklageligt, at der ikke er sket noget. Det vil jeg sige.

Derudover vil jeg sige, at jeg ikke tager det her som et udtryk for, at dette er den endegyldige og fantastiske løsning på dyrevelfærdsproblemerne, men det er et direktiv, som trods alt bringer os et skridt videre.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

13) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 42:

Forslag til folketingsbeslutning om forhøjelse af fravænningsalderen for pattegrise fra 3 til 4 uger.

Af Kristen Touborg (SF) m.fl.
(Fremsat 20/11 2002).

Forslaget sattes til forhandling.

Kl. 21.30

Forhandling

Justitsministeren (Lene Espersen):

Med dette beslutningsforslag ønsker forslagsstillerne at forbedre velfærden for pattegrise ved at forhøje fravænningsalderen fra 3 til 4 uger.

Efter de gældende regler i bekendtgørelse om beskyttelse af svin må pattegrise ikke vænnes fra soen, før de er mindst 3 uger gamle, medmindre det ellers vil gå ud over moderdyrets eller pattegrisens velfærd.

Som forslagsstillerne er inde på i bemærkningerne til B 42, forholder det sig imidlertid sådan, at fravænningsalderen for pattegrise skal forhøjes som følge af et nyt direktiv fra Kommissionen, der pålægger Danmark og de andre EU-

lande at gennemføre regler om en fravænningsalder på mindst 28 dage.

Justitsministeriet har derfor allerede udarbejdet et udkast til ændring af den gældende bekendtgørelse om beskyttelse af svin, bl.a. med henblik på at gennemføre denne bestemmelse i dansk ret. Derudover skal andre direktivændringer gennemføres ved lovændringer, som vi har været inde på tidligere i dag ved førstebehandling for et øjeblik siden af lovforslag nr. L 116.

Udkast til ændringsbekendtgørelsen blev sendt i høring samtidig med udkast til lovforslaget, og det er min hensigt, at ændringsbekendtgørelsen skal træde i kraft samtidig med lovens ikrafttræden.

I udkast til ændringsbekendtgørelse er det foreslået, at fravænningsalderen skal være mindst 28 dage, således som direktivet fastsætter. Der er altså som udgangspunkt tale om en forhøjelse af fravænningsalderen fra 3 til 4 uger.

Kommissionens direktiv indeholder imidlertid også en mulighed for, at pattegrisene kan fravænnens 1 uge tidligere på visse nærmere betingelser. Forslagsstillerne anfører i bemærkningerne til B 42, at der ikke bør gøres brug af denne undtagelse i Danmark.

Hvis pattegrisene skal fravænnens 1 uge tidligere, kræver det i henhold til direktivet, at nogle nærmere betingelser er opfyldt: for det første skal pattegrisene flyttes til specialiserede stalde, der skal tømmes, renses og desinficeres grundigt, inden et nyt hold pattegrise anbringes der. For det andet skal disse stalde være adskilte fra stalde, hvor der holdes søer, for at minimere risikoen for overførsel af sygdomme til pattegrisene. Svineproducenterne kan således kun fravænne pattegrise efter 3 uger, hvis de opfylder disse nye betingelser.

For at vurdere, om der er behov for at tillade fravæning efter mindst 3 uger på de nævnte betingelser, er det nok nødvendigt at se lidt nærmere på den praksis og de videnskabelige undersøgelser, der foreligger i dag.

Det nuværende krav om, at pattegrisene skal være mindst 3 uger gamle, før de fravænnens, medfører i praksis en noget højere gennemsnitlig fravænningsalder. Landsudvalget for Svin har oplyst, at i Danmark er den gennemsnitlige fravænningsalder 30 dage ifølge produktionskontrollen.

Hvis fravænningsalderen forhøjes til mindst 4 uger, vil det i praksis medføre en gennemsnitlig fravænningsalder på omkring 33 dage, altså me-

get tæt på 5 uger. Det skyldes efter det oplyste, at svineproduktionen i dag er tilrettelagt sådan, at pattegrise fra forskellige kuld og fødselstidspunkter fravænes på en bestemt ugedag og samtidig flyttes over til en smågrisestald. Pattegrisene fravænes og samles således nærmest holdvis, hvor de yngste skal være mindst 3 uger gamle. De ældste af pattegrisene vil derfor være 4 uger eller mere, når de fravænes.

Jeg vil prøve at forklare det med et eksempel: Hvis svineproducenterne har haft fast fravæningsdag om onsdagen og nogle af pattegrisene er født en fredag, vil netop disse pattegrise tidligst blive fravænnet efter 3 uger og 5 dage, dvs. når de er 26 dage gamle.

Denne fremgangsmåde sikrer en mere rationel arbejdsgang for svineproducenterne, og samtidig reduceres risikoen for smitte mellem forskellige aldersklasser af smågrise. Desuden er det muligt at rengøre sektioner i farestalden, uden at det ødelægger klimaet for de pattegrise i farestalden, der ikke er fravænnet.

Det er imidlertid ikke kun smitterisikoen, der spiller ind i forbindelse med fravæning af pattegrisene; andre faktorer har også betydning for velfærden for pattegrise i forbindelse med fravæning. Som eksempel kan nævnes, at ernæringen både før og efter fravæningen har betydning for dyrevelfærden, bl.a. for om grisene udvikler diarré.

Danmarks JordbrugsForskning har oplyst, at der kun er lavet få undersøgelser af fravæningsalderens indflydelse på smågrisenes velfærd, og dokumentationen for betydningen af fravæning ved 4 uger i forhold til fravæning ved 3 uger er yderst sparsom. Der foreligger således ikke entydige forskningsresultater, som viser, hvilken fravæningsalder for pattegrise der dyrevelfærdsmæssigt er mest optimal.

Nogle af undersøgelserne har f.eks. vist, at grise, der blev fravænnet, når de var henholdsvis 3, 4, 5 og 6 uger, havde samme frekvens af diarré, men andre undersøgelser tyder på, at risikoen for fravæningsdiarré er større, hvis fravæningsalderen var mindre end 26,5 dage, end hvis den lå imellem 26,5 og 28,2 dage.

Kl. 21.35

I den sammenhæng bør det også nævnes, at en øget fravæningsalder kan medføre dårligere velfærd for soen, især i de systemer, hvor soen ikke kan komme væk fra pattegrisene. På den baggrund finder jeg, at det er dyrevelfærdsmæssigt forsvarligt, at der er mulighed for at fravæne pattegrisene allerede efter 3 uger,

hvis de betingelser, der er nævnt i direktivet, er opfyldt.

Justitsministeriet har da også i udkast til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om beskyttelse af svin lagt op til, at direktivets undtagelsesmulighed gennemføres i dansk ret.

I øvrigt kan jeg også bemærke, at danske svineproducenters konkurrenceevne jo vil blive forringet i forhold til svineproducenterne i andre EU-lande, hvis vi i Danmark gennemfører en fravæningsalder på mindst 4 uger uden fravigelsesmuligheder.

Da der på nuværende tidspunkt ikke foreligger noget entydigt videnskabeligt grundlag for at forhøje fravæningsalderen til 4 uger uden undtagelser, og da den gennemsnitlige fravæningsalder allerede i dag er helt oppe på 30 dage i praksis, ser jeg ikke nogen grund til at hindre svineproducenterne i at fortsætte med at fravæne pattegrisene efter mindst 3 uger på de nævnte betingelser.

På det foreliggende grundlag kan regeringen således ikke støtte beslutningsforslaget.

Karsten Nonbo (V):

Venstre kan heller ikke støtte forslaget, men jeg skal da anerkende forslagsstillernes ivrighed for dyrevelfærd.

Nu henviste ordfører hr. Kristen Touborg til Det Dyreetiske Råd, og det er sådan, der har været nedsat en arbejdsgruppe, som netop har behandlet det her med fravæningsalderen.

I den arbejdsgruppe sidder også Det Dyreetiske Råd. Efter arbejdsgruppens oplysninger er fravæningsalderen i praksis knap 29 dage i gennemsnit. Man kom også ind på, at fravæningen jo kan give en øget velfærd for pattegrisene, hvis man sætter den op, men den er jo rent faktisk i praksis allerede over 4 uger, plus/minus nogle dage, og det gør jo, at den også kommer lige under de 4 uger.

Sætter man den reelt op til 4 uger, kommer den i praksis næsten op på 5 uger. Man påpeger også i denne rapport, at en øget fravæningsalder lige nøjagtig også resulterer i dårligere velfærd for selve soen. Så påpeger man også, at der ikke er nogen videnskabelig dokumentation for, at lige netop den alder er den rigtige.

Arbejdsgruppen anbefaler, at der forskes yderligere med henblik på at fastslå den optimale fravæningsalder. Indtil der er kommet et resultat, vi kan bruge til noget, så bliver vi, hvor vi er i Venstre.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg er jo lidt forundret over Venstres argumentation, for Venstre siger, at det jo ikke er noget problem, for fravænningsalderen er jo i forvejen oppe over 4 uger. Så skulle det jo ikke kunne gøre nogen helt stor skade, at man fastsætter den til de 4 uger.

Jeg må så sige, at det er et gennemsnit, og jeg er ret overbevist om, at der er ret mange svin, der bliver fravænned væsentlig tidligere.

Men jeg vil gerne spørge Venstres ordfører, om man er opmærksom på, at tidlig fravæning, hvilket jeg vil fastholde er tilfældet i dag i et meget stort antal tilfælde, giver et forøget sygdomspres og dermed en risiko for, at man forbruger væsentlig mere antibiotika. Bekymrer det overhovedet ikke Venstres ordfører?

(Kort bemærkning).

Karsten Nonbo (V):

Jo, hvis det var den entydige sandhed, som jeg også nævnte. Men det er jo ikke den entydige sandhed. Indtil vi ved, om det er den entydige sandhed, vil vi godt kende den entydige sandhed. Jeg påpegede netop, at det omkring de 4 uger er et gennemsnit på 29 dage. Det betyder jo, at der er nogle, der bliver fravænned på 27 dage.

Den fleksibilitet piller vi ud. Det vil sige, at skal man have et minimum på 28 dage, vil man også få et gennemsnit, der kommer langt op over de 30 dage, formentlig 33-34 dage.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Er Venstres ordfører opmærksom på, at efter at vi er holdt op med at anvende vækstfremmere i foderet til smågrise, er antibiotikaforbruget steget med 50 pct.? Kunne det ikke godt indikere fra det rigtige liv, at det ikke er så indviklet endda?

Kl. 21.40

Kunne det ikke godt indikere, at jo tidligere fravæning, man har, jo større risiko er der for, at svinene får diarré og dermed skal have antibiotika? Og mon ikke også Venstres ordfører er enig i, at jo ældre smågrisene er, før de bliver fravænned, jo mindre risiko er der for, at de får diarré?

Formanden:

Så er det fru Inger Bierbaum som ordfører.

Inger Bierbaum (S):

Vi Socialdemokrater vil gerne prioritere dyrevelfærd meget højt, og det her forslag er en oplagt mulighed for at gøre det. En forhøjelse af fravænningsalderen fra 3 til 4 uger, mindst måske kunne man sige efter den seneste debat her, er et tiltrængt løft for pattegrisenes velfærd.

Dyrevelfærd er de seneste år kommet højere og højere på befolkningens dagsorden, og det kan jeg godt forstå. Dyrenes liv er mere værd end blot til produktion. Det skal også afspejles i deres forhold.

Her står vi med en konkret sag, hvor det seneste EU-direktiv foreskriver, at pattegrise ikke vænnes fra moderen, før de er 28 dage gamle. En forbedring på 1 uge. Udmærket.

Men desværre åbner direktivet op for, at pattegrise kan afvænnes indtil 7 dage tidligere, hvis de flyttes til særlige specielle rengjorte stalde. Men så sent som den 9. oktober 2002 på Retsudvalgets og Fødevarerudvalgets høring om dyrevelfærd hørte vi alle direktøren for Dyrenes Beskyttelse, Ole Münster, sige, at for tidlig fravæning af pattegrise har konsekvenser for pattegrisenes velfærd.

Først og fremmest risikerer dyrene at udvikle diarré, som så skal behandles med antibiotika, og det sker desværre i meget stort omfang. Derudover kan de udvikle en hel unormal sutteadfærd, som resulterer i halebidning. Begge dele har store konsekvenser for pattegrisenes velfærd, og det har faktisk også været kendt i landbrugs kredse i årevis.

Vi Socialdemokrater er enige med SF i, at direktivets undtagelse betyder, at pattegrisenes vilkår ikke forbedres, men at grisene derimod stresses unødigt. Derfor er vi villige til at lave danske regler, der i højere grad end EU-direktivet sikrer dyrenes velfærd.

Vi er ligesom SF klar over, at dette kan komme til at have nogle økonomiske konsekvenser for svineproducenterne. Men vores vurdering er, at eventuelle udgifter for landmændene vil blive modregnet i meget færre udgifter til dyrlæger og medicin til dyrene.

Så 4 uger hos modersoen må være et minimum for pattegrisene, hvis vi skal bevare sundhed og velfærd i fremtiden.

Med disse ord bakker Socialdemokraterne SF's forslag op.

Per Dalggaard (DF):

Som tidligere nævnt er dyreområdet ikke lige mit fagområde, og jeg har ikke fået nogen ordfø-

rertale tildelt, så jeg vil bare henholde mig til det, Venstres ordfører har sagt. Det kan Dansk Folkeparti fuldt ud tilslutte sig, også den konklusion, der kom ud af det. Så vi kan ikke støtte forslaget.

Else Theill Sørensen (KF):

Som det fremgår af beslutningsforslaget, skal fravænningsalderen for pattegrise forlænges fra 3 til 4 uger ifølge et direktiv fra Kommissionen. Ministeren har allerede udsendt et udkast til betænkning om dette til høring samtidig med lovforslaget. Det er hensigten, at forslagene skal træde i kraft samtidig.

Udgangspunktet er med andre ord 28 dage. Under visse omstændigheder, som det også fremgår af ministerens besvarelse, kan dette ske 1 uge tidligere, det vil sige efter 3 uger. Det er værd at bemærke, som det også har været nævnt af Venstres ordfører, at den gennemsnitlige fravænningsalder i dag er 30 dage.

Kl. 21.45

I øvrigt er der ikke nogen forskningsresultater, der entydigt viser, hvilken fravænningsalder der er bedst for dyrene. Vi mener fra konservativ side, at det er dyrevelfærdsmæssigt forsvarligt med de 4 uger og med undtagelsesbestemmelsen, og vi kan på baggrund heraf ikke støtte beslutningsforslaget.

Keld Albrechtsen (EL):

Nu er dette møde i Folketinget jo tæt på at have været et halvt døgn, så det er nok tid til at fatte sig i relativ korthed.

Jeg skal sige, at vi i Enhedslisten er meget positivt indstillet over for hr. Touborgs forslag. Vi vil endda godt kigge på, om det kan være nødvendigt at gå op på 5 uger. Men det er i hvert fald ikke forsvarligt at nøjes med de justeringer, som regeringen har foreslået.

Jeg er meget enig med hr. Touborg i, at én ting er, hvad der så er gennemsnittet. Men jeg håber ikke, vi nu skal til at gå over til det princip, at hvis gennemsnittet i en eller anden sag er godt nok, så er det godt nok for alle. Det tror jeg ville være et meget uheldigt princip at komme ind på. Det tror jeg også ministeren vil kunne se, hvis hun gennemtænker det som princip. Det er altså ikke godt nok med at kunne give de dispensationer.

Vi vil arbejde for, at det her det bliver forbedret så meget, som der overhovedet kan skabes et flertal for.

Formanden:

Hr. Jann Sjørnsen som sidste ordfører i dag.

Jann Sjørnsen (KRF):

Tak, hr. formand.

Vi er fra Kristeligt Folkepartis side umiddelbart positive over for SF's beslutningsforslag om at forhøje fravænningsalderen for pattegrise fra 3 til 4 uger, også med de undtagelser in mente, som SF har medtaget i sit forslag. De 4 uger vil så også svare nogenlunde til den gennemsnitlige fravænningsalder i dag. Ikke at vi mener, det skal være gennemsnittet som sådan, der danner udgangspunktet, men det siger dog et eller andet om, at det måske også er en god alder at fravænne pattegrisene fra modergrisen på.

Vi mener faktisk i modsætning til forslagsstillerne, at forslaget vil kunne medføre en økonomisk fordel for erhvervet som sådan, idet andre udgifter spares, og ved at pattegrisene får bedre trivsel ved at gennemføre disse foranstaltninger.

Der har været nævnt flere undersøgelser, også i forbindelse med ordførertalerne i dag, og dem vil vi selvfølgelig se nærmere på i forbindelse med udvalgsarbejdet, lige så vel som jeg også synes, at én ting, som vi også godt vil overveje i forhold til den endelige stilling til beslutningsforslaget, er spørgsmålet om, hvorvidt pattegrisene i dag bliver fravænet i hold på forskellige ugedage, som jo altså også kan spille ind i forhold til, hvornår det er opportunt at sætte en bestemt tidsgrænse.

Men intentionerne bag beslutningsforslaget kan vi støtte.

Formanden:

Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Touborg.

Kristen Touborg (SF):

Jeg kan berolige Folketinget med, at jeg nok skal lade være med at bruge så lang tid til det her på den tid af aftenen, vi nu er kommet til.

Jeg skal nøjes med at sige, at jeg vil sige tak til de partier, der støtter vores forslag. Jeg vil specielt godt sige til Kristeligt Folkeparti, at når vi skriver, at vi mener, det vil have en økonomisk konsekvens i negativ retning for svineproducenterne, så mener vi nok, det er rigtigt på kort sigt. Men vi er sådan set ikke uenige i, at på lang sigt vil det have en positiv virkning. Men på kort sigt vil der jo ske det, at man får færre svin gennem sine stalde, og dermed vil man nok på kort sigt efter vores opfattelse få en forøget udgift.

Derudover skal jeg kun sige, at jeg har en meget stærk fornemmelse af, at hvis man gennemfører den dispensation, der her er mulighed for, så ville en meget stor del af danske pattegrise stadig have mulighed for at blive fravænet efter 3 uger. For det, der her er tale om med de rengjorte stalde osv., er og bliver jo bare en klimastald, som jeg tror, at 90 pct. af Danmarks svineproducenter har.

Tak for debatten.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

14) Valg af 6 medlemmer til Danmarks Radios bestyrelse for perioden 1. januar 2003 – 31. december 2006

Kl. 21.50

Formanden:

Til dette valg er anmeldt følgende valggrupper:
 en gruppe på 97 medlemmer: Venstre, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti og Kristeligt Folkeparti;

en gruppe på 80 medlemmer: Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Enhedslisten, Tjødveldisflokkurin, Siumut og Inuit Ataqatigiit.

Meddelelse om, hvem der er blevet valgt i henhold til gruppernes indstilling, vil blive optaget i Folketingstidende og i Folketingets Registreringssystem.

Valgt blev:

- 1 Karsten Madsen (udpeget af V)
- 2 Søren Espersen (udpeget af DF)
- 3 Erling Aaskov (udpeget af KF)
- 4 Finn Aaberg (udpeget af S)
- 5 Thorkild Ibsen (udpeget af SF)
- 6 Peter Hvid Jensen (udpeget af RV)

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 21. januar 2003 kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Med hensyn til de øvrige møder i den kommende uge skal jeg henvise til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 21.51